

MEMORIAM
BORNIANAM

IN
AUDITORIO ICTORVM
SOLEMNI ORATIONE

D. XII. IUN. C1818CCLVI

HORA IX

CELEBRANDAM

INDICVNT

ORDINARIVS
SENIOR AC RELIQVI FACVLTATIS
IVRIDICAE LIPSIENSIS ASSESSORES

*de foro in quo de possessione
agendum*

ss. jur. civ.

11.3

MEMORIAM
DORNIAM

III

AVDITOTIO IOTOTUM
EOLBMMI OIATLONE

AVDITOTIO IOTOTUM

NOVA II

MEMORIAM

MEMORIAM

MEMORIAM
EOLBMMI OIATLONE
MEMORIAM

Frustra est *DONELLVS commentar. iur. ciuil.*
L. XVII. c. 17. multis contendens, non so-
lum in foro rei sitae de possessione, vel pro-
prietate agi posse, sed etiam agi debere, si
reus ibi secum agi postulet: vt, quamuis
forte conueniatur, vbi domicilium habet, tamen, si velit,
recte reuocet in eum locum, vbi res sunt, de quarum pos-
sessione, aut proprietate agitur. Quod ad interdicta siue
remedia attinet possessoria, sine causa is prouocat ad *l. vn.*
C. vbi de poss. ag. oport. nec non ad *l. vn. C. vbi d. haeredit.*
agit. Equidem vbi aut vis facta dicitur, aut momentaria
postulanda est possessio, ibi loci iudicem aduersus eum, qui
possessionem turbauit, iudicare conuenit: verba sunt Im-
peratorum in *d. l. vn. C. vbi de possess.* Enim vero his ver-
bis tantum aliud forum speciale, neutiquam forum generale
domicilii excluditur. *MENCKEN d. for. compet. vasallor.*
simultaneeque inuestitor. Sect. III. §. 14. Pari ratione *SE-*
VERVS ET ANTONINVS in l. 1. C. vbi de crimin. ag.

IV

oport. sanciuerunt, quaestiones eorum criminum, quae legibus, aut extra ordinem coërcentur, ubi commissa, vel inchoata sunt, vel ubi reperiuntur, qui rei perhibentur esse criminis, perfici debere. Etsi aliud forum speciale non adprobent, quam forum delicti commissi, ac deprehensionis, quis tamen asserat, forum commune domicilii ab iis reprobatum esse, ut quaestiones criminum a iudice, cui delinquens ob domicilium subiectus est, perfici non possent? Hinc sensu isto, quo DONELLVS *legem vn. C. ubi d. possess.* accipit, falsi committit principii petitionem, arbitratus, verba *d. l.* non facultatis, sed necessitatis esse, cum aëtori, tum iudici impositae, ibi agendi iudicandique, ubi aut vis facta dicitur, aut momentaria postulatur possessio, ita, ut necessitas omnem alibi agendi facultatem adimat aëtori, repugnante et in locum istum reuocante reo. Qua ratione is necessitatem ex verbis dictae legis elicere conatur, ut aëtor, recuperandae vel retinendae possessionis causa, iudicem adeat rei sitae, atque hic controuersiam decisione dirimat sua, eadem ratione propugnare opus habet, non minus reo necessitatem esse impositam, ut ne in tali causa iurisdictioni iudicis domicilii sponte se submittat. Posterius quod sicuti DONELLVS negat: ita imbecillitatem prioris, quam tueretur, assertionis, quilibet facile perspiciet. In *programme, mense Ianuarii huius anni ad memoriam Ackermanni renovandam a nobis proposito*, obseruauimus, verbum, *conuenit*, quo Imperatores in *d. l. vn. C. ubi de possess.* vtuntur, quodque captat DONELLVS, non raro idem significare, quod verba, *congruit, conducit*, exprimunt. In eaque persistimus
senten-

sententia, quando ad *d. l. vn.* prouocatur, vbi in genere de actionibus tractatur realibus. Iam vero, etsi legem istam tantum de remediis accipias possessoriis, aliamque verbi, *conuenit*, praeferas significationem, non tamen sequitur, quod haec istam, quam DONELLVS iactat, inuoluat necessitatem, sed iusta defendimus ratione, verbo isto nihil denotari, nisi facultatem, iudici rei sitae competentem, ad reum, vt ipsi pareat, compellendum, quae parendi necessitas ex potestate iudici a lege data quidem fuit, sed minime auctori necessitas imponitur, vt reum, forum domicilii declinantem, coram iudice loci, vbi vis facta, aut momentaria postulatur possessio, in ius vocet. Nunc vero adserere iuuabit, verbo, *conuenit*, absolutam indigitari necessitatem. Quo pacto plane aliam *dicta l. vn. C. vbi de possess.* refert sententiam, ac quidem DONELLVS est persuasus. Quae non est alia, quam, quod immissio in possessionem eiusque propugnatio non, nisi a iudice loci, vbi res est sita, expediri possit. Atque haec necessitas tam reo, quam auctori et iudici incumbit. Quam interpretationem illa ipsa *l. vn. C. vbi de haeredit. agat.* suppeditat, a DONELLO, vbi de acquirenda agit possessione, adducta. Ibi enim expresse missio in possessionem rerum haereditariarum separatur, a terminanda haereditatis controuersia, hac determinatione iudici domicilii, vel loci, vbi res sitae sunt haereditariae et possessor degit, relicta, illa vero missione in possessionem rerum haereditariarum soli iudici loci, vbi res sunt haereditariae, vindicata. Ac quid est clarius, si porro conferas *l. 2. C. d. interdict.* qua Praesidi prouinciae in eum,

VI

qui eiusdem prouinciae non est, nequidem ex interdicto cognoscere permittitur. Pleraque interdicta sunt de possessione vel quasi. *pr. I. d. interdict.* Dum igitur, actione pro eiusmodi interdicto exercita, Praeses prouinciae cognoscere nequit, nisi reus eiusdem sit prouinciae, id est, subditus ratione domicilii, quoniam actiones ex interdictis secundum ius Romanum sunt personales, *l. 1. §. 3. d. interdict.* CUIACIUS *L. V. Obs. 17.* WISSENBACH *ad Pand. L. XLIII. Disp. 23. th. 1.* HUBER *Prael. ad Instit. L. IV. tit. 15. §. 7.* frustra dissentiente SCHILTERO *Ex. ad Pand. XLVII. §. 17. seqq.* consequens est, talismodi actionem regulariter aduersus reum in foro domicilii instituendam, ac ab eo iudice decidendam, iudicium vero immisionis in possessionem a iudice loci, ubi res est sita, peragendum esse, idque verbis, *conuenit iudicare*, quae in *l. vn. C. ubi de possess.* habentur, insinuari. Quae vis argumenti ZANGERVM *d. except. P. II. C. 1. n. 320. seqq.* tantopere turbauit, ut ille, ad *d. l. 2. C. d. Interdict.* respondens, ipsemet nesciuerit, quid vellet. Non sane datur melior magisque facilis conciliandi ratio, quam, si adstruamus, cognitionem in reum actionis ex interdicto pertinere regulariter ad iudicem domicilii, *d. l. 2.* executionem vero ad iudicem rei sitae, *d. l. vn. C. ubi de possess.* Neque adstipulamur VINNIO *Sel. Quaest. L. I. c. 18.* qui inter possessorium momentaneum ac ordinarium distinguit, istius diiudicationem iudici rei sitae vindicans, huius tractationem vero arbitrio actoris, an forum rei sitae, an forum domicilii sequi malit, relinquens. Nam etsi iudex rei sitae vel ob delictum a turbatore commissum com-

petens

petens sit, vel ipsi, ad pacem in re publica tuendam partes de possessione concertantes coërcere, ac vim armorum priuatam auertere incumbat: id ipsum tamen regulae, quod cognitio de actione ex interdicto ad iudicem domicilii spectet, missione in possessionem, armataque eius defensione ad iudicem rei sitae pertinentibus, non derogat. Neque minus in possessorio momentaneo aliqualis causae cognitio praecedit, antequam ad executionem deuenitur. Quod vero vsu fori omnia iudicia possessoria cum actionibus comparantur realibus, tam in loco rei sitae, quam in loco domicilii instituendis, MYNSINGER *Cent. III. obs. 8. n. 6.* VVLTEIVS *ad l. vn. C. ubi de haeredit. n. 27. seq.* illud non quidem dispositioni iuris ciuilis, sed iuri canonico eiusque vsuali interpretationi, ob *can. redintegrandae. caus. 3. qu. 1. cap. 3. et vlt. X. d. for. compet.* debemus.

In actionibus in rem, siue controuersis de proprietate, quod forum quidem speciale tribuat locus, in quo res, propter quas contenditur, constitutae sunt, *l. fin. C. ubi in rem act. exerc. deb.* neque tamen forum omnium actionum commune, quod praebet locus domicilii, excludatur, sed petitor pro arbitrio vel ibi, vel in foro rei sitae actionem mouere queat, dicere occupauimus in programme supra nominato. Sed hic iterum DONELLVS *loc. antea cit.* contradicit, asserens, conuentum in loco domicilii non cogi iudicium pati, vnum tantum esse forum, scilicet locum, ubi res sunt sitae, ibi reum conueniendum esse, ac ibi se defendere debere. Primam, qua is vtitur, rationem, in verbo,
iubemus,

VIII

iubemus, quo Imperatores in *d. l. fin. C. ubi in rem act.* utuntur, positam, qua legem istam in suas partes trahere conatur, iam profligauimus in dicto programme. Nunc alteram rationem, qua sibi imprimis placet, ut euertamus, oportet. Nam praecipuum opinionis suae fundamentum ponit in *l. 38. d. iudiciis*, ubi LICINIUS RVFINVS ait: *quod legatur, siquidem per personalem actionem exigetur, ibi dari debet, ubi est: nisi si dolo malo haeredis subductum fuerit. tunc enim ibi dari debet, ubi petitur. Praeterea, quod pondere, aut numero, aut mensura continetur, ibi dari debet, ubi petitur: nisi si adiectum fuerit, centum modios ex illo horreo, aut vini amphoras ex illo dolio. Si autem per in rem actionem legatum petitur, etiam ibi peti debet, ubi res est. Qua lege tam aperte, ut nulla cauillatione locus eludi possit, sententiam suam probari existimat DONELLVS, in differendo satis superque prolixus. Neque minus haec lex scrupulum mouit HOTOMANNO *Obseru. L. III. c. 7.* Qui vero, quoniam bipartita non de *petendo*, sed de *soluendo* legato disputatio in lege ista occurrit, in verbis, *etiam ibi peti debet, ubi res est*, mendum latere, ac *solui pro peti* legendum esse, suspicatur. A qua violentia consultius quidem abstinet VINNIVS *d. L. I. c. 17. select. iur. quaest.* neque tamen responsio ab eo data placet, quasi in *d. l. specialis de re legata* habeatur dispositio, etsi non displiceat altera, qua ad dubium tollendum incedit, via, dum vrget, verba, *etiam ibi peti debet, ubi res est*, vim et effectum solutionis respicere, eo quod Iurisconsultus praecipue de praestatione rei legatae tractat. Ut sensus sit, solutionem,*

lutionem, siue praestationem rei legatae in loco, ubi est, exigi debere, quamvis actio in rem, qua legatum petitur, in alio domicilii loco exercita fuerit. Rursus aliam amplectitur viam HUBERVS *Praelect. ad Pandect. L. V. tit. 1. §. 50.* qui in vocula, *etiam*, refugium quaerit, arbitratus, ea potestatem in alio loco, ubi res est, agendi implicari, pariter, ac in *l. fin. C. ubi in rem act. exerc. deb.* particulae, *sed et*, eandem implicant potestatem. Quemadmodum vero DONELLVS vocem, *etiam*, ad verba, quae statim sequuntur, *ibi peti debet*, pertinere, maiori pene asserit probabilitate, inde sequentem eliciens sententiam; *non solum rem legatam in loco, ubi est, praestandam, verum etiam actionem in rem, qua illa petitur, in eodem loco mouendam esse*: ita his opinionibus omnibus praeualet ea, quae pro re subiecta in *d. l. vocem, debet*, eodem, quo vocem, *potest*, accipit sensu; quam tuentur CUIACIUS *Lib. XIII. Obs. 17.* WISENBACH *Disp. XVI. ad L. V. tit. 1. Pand. th. 22.* MEIER *C. I. A. L. XXXIV. tit. 2. §. 3.* SCHILTER *Ex. XIII. §. 31.* NOODT *ad Pand. L. V. tit. 1. p. m. 125.* quaque ratione plura, quae nostram disciplinam, aliarum intuitu legum, premunt dubia, de quibus infra dicendi locus erit, diluuntur. Non enim raro verbum, *debet*, loco verbi, *potest*, in legibus usurpatur. Sic in *l. 2. §. 31. ne quid in loc. publ. vel itin. fiat.* quaedam talia esse dicuntur, vt statim suo facto noceant, quaedam talia, vt in praesentiarum quidem nihil noceant, in futurum autem *nocere debeant*. Quum hic sermo sit de iis, quae in posterum praesumuntur nocitura, apparet, quod verba, *nocere debeant*, pro *nocere possint*,

X

possint, adhibeantur Ait VLP IANVS in l. 1. pr. d. *haered. instit: Qui testatur, ab haeredis institutione plerumque debet initium facere testamenti: licet etiam ab exhaeredatione, quam nominatim facit.* Quoniam ab exhaeredatione nominatim facta initium testamenti facere licet, sane verbum, *debet*, quo ICTUS in antecedentibus vtitur, non imponit necessitatem, vt ab haeredis institutione initium testamenti fiat, adeoque eandem, quam verba, *potest, solet*, significationem habet. Eadem significatio occurrit in l. 8. §. 3. d. *legat. II.* vbi PAVLVS dicit: *Si inter duos dubitetur, de eodem legato, cui potius dari oportet: vt puta, si Titio relictum est, et duo eiusdem nominis amici testatoris veniant et legatum petant et haeres soluere paratus sit, deinde ambo defendere haeredem parati sint: eligere debere haeredem, cui soluat, vt ab eo defendatur.* Quia haeredi volenti et soluere parato potestas vni, prae reliquis legatum petentibus parique iuris colore vsis, gratificandi datur, oppido patet, verba, *eligere debere haeredem, cui soluat*, non alio vsurpari sensu, ac si dixerit ICTUS: *eligere posse haeredem; cui soluat.* In l. 3. C. d. *pignor.* rescribunt SEVERVS ET ANTONINVS: *Creditores, qui, non reddita sibi pecunia, conuentionis legem, ingressi possessionem, exercent, vim quidem facere non videntur: attamen auctoritate Praesidis possessionem adipisci debent.* Iam, si quis secundum legem conuentionis propria auctoritate pignus capiens vim non facit, sed licite agit, hinc iure permittente possessionem est adeptus, certo nulla ipsum premit necessitas, vt possessionem per iudicem adipiscatur, sed tantum melius ac tutius agit, non

non

non negligens iudicis auctoritatem, adeoque verba, *possessionem adipisci debent*, idem, quod, *adipisci possunt*, denotant. Quin etiam verbum, *debet*, pro eo interdum ponitur, quod est *consilii*, uti §. 5. in fin. I. quod cum eo qui in al. pot. §. 3. I. d. pupill. substit. CAIVS Instit. L. II. t. 4. §. 2. ibique SCHVLTING verb. *pupillaris substitutio ita secreta esse debet*. Id quod maxime ad rem facit praesentem, scilicet, non *necessitatis*, sed *consilii* esse, ut per in rem actionem legatum ibi petatur, ubi res est. Quo ictu univ-
 versa DONELLI concidit philosophia. Et sicut is legibus, quas in auxilium vocat, non iuuatur: ita multo minus rationes, quas fingit, ipsi patrocinantur. Etenim incommoda, quae actorem sequi possunt, si actionem in rem in alio, quam rei sitae loco exercent, is sibi imputare debet, quae propterea sentire non censetur. l. 203. d. R. I. Sique contingat, reum aliquando maiores in foro domicilii, quam in foro rei sitae, sentire processus molestias, id quidem ad fata pertinet litium, quae non minus in actionibus in personam metuenda sunt, eo magis negligenda, quo magis ex aduerso aliis, quae conuentus in loco domicilii habet, pensantur commodis. Sicque porro fallit falliturque DONELLVS, qui a regula, quam propugnamus, excipit haereditatis petitionem, quam nunquam alibi institui posse dicit, quam ubi possessor domicilium habet. Miramurque, HVBERVVM *prael. ad Pand. L. V. tit. 1. §. 49.* eandem defendere sententiam. Utique in l. vn. C. *ubi de haereditat. agat.* Imperatores VALERIANVS et GALLIENVS *A. A. Messalae*, vel potius, sicuti CUIA-

XII

CIVS L. V. Obseru. c. 19. ex veteribus libris didicit, *Messiae* responderunt: *Illic, ubi res haereditarias esse proponis, haeredes in possessionem rerum haereditariarum mitti postulandum est. Vbi autem domicilium habet, qui conuenitur, vel, si ibi, ubi res haereditariae sitae sunt, degit, haereditatis erit controuersia terminanda.* Inde vis argumenti, a DONELLO ducti eo abit: quia haereditatis controuersia in loco, quo res haereditariae sunt sitae, terminanda est, quando haeres ibidem degit, siue domicilium habet, ergo, si domicilium ibidem non habet, haereditas in loco, quo sitae sunt res haereditariae, peti nequit. Atque sic in illatione a contrario legis sensu se fundat. Quemadmodum vero talismodi illatio regulariter non procedit, quando lex propositam facti speciem decedit, quod in *d. l. vn. C. ubi de haeredit.* factum esse, rescripti Caesarei verba docent: ita de vera istius legis sententia optime constat, si iungamus *l. 2. C. d. interdict.* quae eandem inscriptionem, ubi nimirum, ut diximus, loco *Messalae* in *d. l. vn. C. ubi de haeredit.* legendum est *Messiae*, nec non subscriptionem habet. Ita enim apparet, talem Imperatoribus facti speciem fuisse oblatam, qua quis actione personali ex interdicto coram Praefide prouinciae, in qua haereditas sita, contra reum, qui non erat eiusdem prouinciae, ad consequendam haereditatis possessionem egit. Qua de causa in *d. l. vn. C. ubi de haeredit.* non poterat non immissio in possessionem rerum haereditariarum a decisione propositae actionis separari; hac, ad exemplum aliarum actionum personalium, ad iudicem domicilii, siue ibi res haereditariae sitae, siue non, remissa, ipsa

ipsa vero immiffione in poffeffionem iudici haereditatis fitae relicta. Nam ad iudicium petitorium haereditatis petitionis legem istam non pertinere, satis superque euincunt *l. 50. d. iudic. et l. vn. C. ubi fideicommiss. pet. oport.* Quas leges de fideicommissio vniuersali accipere oportet, veluti comprobatur *l. 52. §. 3. d. iudiciis.* In qua lege, quae ex **VLP I A N I** libro 6. *fideicommissorum* desumpta est, **I C T U S** separatim agit de fideicommissio particulari, vbi antea de fideicommissio vniuersali in *d. l. 50. Eod.* respondit, quae ex eodem ipsius libro 6. *fideicommissorum* est excerpta. Quumque in hac lege **V L P I A N V S** ad constitutiones et rescripta prouocet Imperatorum, quibus cauetur, tam in loco, vbi maior pars haereditatis est, quam in domicilio haeredis fideicommissum peti posse, rationis est, vt *dictae l. vn. C. ubi fideicommiss. pet. oport.* verba: *fideicommissum ibi petendum esse, vbi haereditas relicta est, dubitari non oportet;* de fideicommissio accipiamus vniuersali, de quo illa recte accipit **H O T O M A N N V S** *d. L. III. Obseru. c. 7.* Iam vbi fideicommissaria haereditatis petitio in loco rei sitae institui potest, quis de directa haereditatis petitione statuatur secus? vid. *l. 2. d. fideic. haered. petit.* eamque a regula in *l. fin. C. ubi in rem actio.* tradita eximat? Lex, quae aduersari videtur, *29. §. vlt. d. inoffic. testam.* ibi: *in ea prouincia de inofficioso testamento agi oportet, in qua scripti haeredes domicilium habent.* eadem, quam supra dedimus, tollitur responsione, forum domicilii inibi quidem fundatum, neque tamen forum rei sitae exclusum esse, verbaque, *debet, oportet, eodem, quo verbum, potest, venire sensu.* Qua ratione quoque dubio ex *d. l. vn. C.*

XIV

vbi de haered. agat. petito, etsi in eadem de duplici iudicio, tam petitorio, quam possessorio, agi existimes, ac participalia nomina, qualia in d. l. occurrunt, eam habere soleant vim, vt per oportet conuertantur, fit satis. Differentia inter actionem in rem de rebus singulis, et haereditatis petitionem, quam DONELLVS vrget, nullius est momenti. Quamuis enim, qui haereditatis petitione res persequitur singulas haereditarias, propter haereditatem ad se pertinentem experiatur, et, vt ipse haeres declaretur, intendat, ius haereditatis vero res sit incorporalis, §. vn. l. d. reb. corpor. et incorporal. ita, vt in haereditatis petitionem veniant res singulae haereditariae per consequentiam, quia in vniuersitate continentur, l. 18. §. fin. l. 19. l. 20. pr. d. haered. petit. ius haereditatis vero, tanquam res incorporalis, nusquam fit, nec locum habeat, in quo consistat, sed intellectu tantum percipiatur; at alia sit ratio rei singularis vindicationis, qua manum quasi rei controuersae, in certo loco constitutae, imponimus, l. 6. d. R. V: verum tamen ad hoc, vt haereditatis petitio locum habeat, non minus a parte rei, vt pro haerede, vel possessore possideat, ac a parte actoris, vt iure gaudeat haereditario, requiritur. l. 9. l. 10. seqq. d. haered. petit. Vt igitur haereditatis petitione tenetur tam, qui rem haereditariam, licet minimam, quam, qui ius pro haerede vel possessore possidet, d. l. 9. l. 10. pr. vbi rei haereditariae perinde, ac rei singulari in vindicationis iudicio, manum possumus imponere, nec non possessor, ius exercens haereditarium, illud in certo loco quasi possidet: ita inter eiusmodi possessorem, et eum, qui rei singularis vindicatione

dicatione tenetur, ratione fori, quo contra eum agitur, di-
 versitas rationis non intercedit. Quam si in eo, quod ius
 haereditarium res sit incorporalis, quaesiveris, sequeretur,
 nullam actionem confessoriam, quia servitus, ex qua descen-
 dit, quamque persequitur, res est incorporalis, in loco rei
 sitae institui posse: quod absolum est. Atque de con-
 stanti fori usu, secundum quem petitori haereditatis arbi-
 trium permittitur, vel in loco domicilii, vel in loco rei sitae
 experiundi, testes habemus VVLTEIVM ad l. vn. C. ubi
 de haeredit. n. 21. quamvis dissentientibus adstipuletur, por-
 ro DN. DE BERGER P. I. Resp. 202. qu. 5. et Oecon. iur.
 L. II. tit. 4. §. 54. not. 12. ubi satius esse ait, ad facilitandam
 executionem, si in loco sitae haereditatis agatur, MARTI-
 NI Analect. ad Proc. tit. XI. §. 2. n. 222. A LEYSER ad
 Pand. Spec. XCIV. medit. 1. Stat igitur sententia, omnes
 actiones reales, ac quae cum illis in foro Germanico com-
 parantur remedia possessoria, tam in loco domicilii, quam
 coram iudice rei sitae moveri posse, neque posterius hoc
 forum cessare, si possessor alibi degat, nec in loco isto in-
 veniatur. Nam sicuti l. fin. C. ubi in rem actio. et l. 38 d.
 iudic. non distinguunt, an reus in loco, quo res contro-
 versa constituta est, reperiatur, nec ne: ita per l. 2. C. d.
 tit. ubi in rem actio. abunde probatur, posse eum, qui alibi
 domicilium habet, actione reali in loco, ubi res est, in ius
 vocari; quia auctor nominatus, quamvis absens sit, nec in
 eadem ciuitate vel agro degat, vel in alia sit prouincia, co-
 ram iudice loci, ubi res sita, comparere atque actoris in-
 tentionem excipere compellitur. d. l. 2. MEVIVS P. VI.

Decis.

XVI

Decif. 346. STRVV Ex. ad Pand. IX. th. 49. Sicque confutantur CUIACIUS *ad tit. C. ubi d. haered. ag. oport.* CASTRENSIS et SICHARDVS *ad l. 3. C. ubi in rem actio.* ZOESIVS *ad Pand. tit. d. iudic. n. 78.* qui putant, non posse procedere actorem in rem contra possessorem in loco rei sitae, quam, si possessor ibi degat, aut inueniatur. Neque minus frustra est BARBOSA *ad l. 19. §. 2. d. iud. et tract. d. for. rei sit. p. 301. n. 6.* qui idem de iure asserit Canonico. Etsi enim hoc iure quis forum contractus non sortiatur, nisi ibi reperiatur, *c. 1. §. 3. X. d. for. compet. in 6to.* non tamen a foro contractus ad forum rei sitae procedit argumentatio. Sed sufficit, Pontificem id, quod de foro contractus statuerat, non etiam de foro statuisse rei sitae.

Nunc ad rem deueniamus, quae huic scriptioni locum dedit. Instat dies 12. *Iun.* quo illustrium BORNIO-RVM solemnem orationem renouanda est memoria. Quam orationem, ob stipendium sibi beneuole collatum, suauissimi collegae filius, HENRICVS ANDREAS HOMMEL, Lipsiensis, dicto die 12. in nostro auditorio, *de donatione omnium bonorum*, agens, habiturus est. Ut igitur RECTOR ACADEMIAE MAGNIFICVS, ILLVSTRISSIMI COMITES, *Proceres utriusque Reipublicae grauissimi*, ac Generosissimi nobilissimique Academiae ciues actum istum praesentia sua exornare ne dedignentur, qua decet, humanitatis mollitudine rogamus. Lipsiae d. 6. *Iun.* ann. **CICIDCCCLVI.**

L I P S I A E

EX OFFICINA LANGENHEMIANA

Diss. jur. civ. 411/3.